

OFERTA EDUKACYJNA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

POWIATU KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKIEGO
NA ROK SZKOLNY 2019/2020

PRZEWODNIK
DLA UCZNIÓW
I RODZICÓW

Poradnik powstał przy wykorzystaniu materiałów i publikacji:

Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ośrodka Rozwoju Edukacji, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Kuratorium Oświaty w Opolu oraz informacji przygotowanych i dostarczonych przez Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu i szkoły ponadgimnazjalne.

Informator
przygotowany
przez

CKPiU
Centrum Kształcenia
Praktycznego i Ustawicznego
w Kędzierzynie-Koźlu

Wstęp

W dzisiejszym poradnictwie zawodowym coraz częściej mówi się o całościowym planowaniu kariery postrzeganym jako proces ukierunkowany na rozwój i warunkujący przyszły sukces oraz spełnienie w sferze życia zawodowego. Jednym z ważnych elementów tego procesu jest niewątpliwie decyzja o wyborze zawodu, stanowiąca często fundament zawodowej przyszłości. Nowe wymagania rynku pracy niosą za sobą potrzebę większej niż dotychczas elastyczności młodych ludzi a jednocześnie wymagają od rodziców, nauczycieli i wychowawców właściwego przygotowania do możliwie najpełniejszego wsparcia uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Bez wiedzy i kompetencji związanych z projektowaniem własnej ścieżki zawodowej nie da się dziś znaleźć ciekawej i satysfakcjonującej pracy. Pozostaje jednak pytanie, jak zaplanować swój rozwój zawodowy, aby był on zgodny z osobistym potencjałem i potrzebami rynku? Pomocą mogą stać się tu publikacje i materiały Ośrodka Rozwoju Edukacji dotyczące problematyki poradnictwa zawodowego, wśród których znajdują Państwo pozycje nie tylko dla uczniów, ale także poradniki dla rodziców i wychowawców. Wśród pozycji ciekawych wymienić należy dodatkowo publikacje Euroguidance. Wszystkie te materiały są dostępne bezpłatnie w formie elektronicznej na stronach internetowych wspomnianych podmiotów. Zachęcam także do korzystania z oferty doradczej szkół, które zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym realizują zadania z zakresu doradztwa zawodowego oraz świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizując dla uczniów zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej. Często również rodzice zapraszani są do udziału w spotkaniach, których przedmiotem jest właśnie problematyka wspierania uczniów w planowaniu swojej przyszłości zawodowej oraz informacje dotyczące oferty lokalnych szkół ponadgimnazjalnych / ponadpodstawowych. Warto wśród codziennych obowiązków znaleźć czas na udział w tych inicjatywach, bowiem jak wskazują ogólnopolskie i nasze lokalne badania, to właśnie rodzice są głównymi doradcami młodych ludzi zmagających się z podjęciem nierzadko jednej z pierwszych ważnych życiowych decyzji.

Trudność z podjęciem decyzji edukacyjno-zawodowych polega także na tym, że trzeba wybiec myślą daleko naprzód i odpowiedzieć sobie na pytania co się chce dalej w życiu robić i kim zostać, a potem wracając do teraźniejszości, już tu i teraz postanowić do jakiej pójść szkoły, która najlepiej przygotowuje nas do osiągnięcia zawodowych celów i pozwoli na realizację zaplanowanej ścieżki własnej kariery. Decyzja ta jest niełatwa i dlatego powinna być przemyślana oraz oparta na solidnych podstawach. Warto uwzględnić tu kilka bardzo istotnych czynników, które w poradnictwie zawodowym zwykło się nazywać czynnikami trafnego wyboru zawodu.

WIEDZA O SOBIE	WIEDZA O ZAWODACH	WIEDZA O RYNKU EDUKACYJNYM/ RYNKU PRACY
zainteresowania umiejętności zdolności/uzdolnienia osobowość preferowane wartości postawy i przekonania możliwości intelektualne stan zdrowia	informacja o zawodach (wymagania psychofizyczne, wykonywane czynności, środowisko i warunki pracy, maszyny i urządzenia wykorzystywane w pracy, średnie wynagrodzenia itp.)	system szkolny (typy szkół) oferta edukacyjna szkół ścieżki edukacyjne / przebieg kształcenia warunki i zasady rekrutacji dodatkowe informacje o szkołach (koła zainteresowań, dojazd itp.) możliwości podnoszenia kwalifikacji popyt na zawody

Oczywiście często na decyzje edukacyjno-zawodowe wpływ mają także inne czynniki, które jednak trudno zaliczyć wprost do wpływających na trafność podejmowanych wyborów tj. np.: moda na określone profesje, aspiracje zawodowe ucznia i jego rodziny, wpływ grupy rówieśniczej czy miejsce zamieszkania.

Porównanie zdobytych informacji ze swoim potencjałem z pewnością ułatwi odpowiedź na pytanie co dalej po ukończeniu szkoły? Pamiętajmy jednak, że właściwy wybór warty jest czasu i wysiłku, bowiem zwiększa nasze szanse na uniknięcie zniechęcenia i niezadowolenia związanych z pracą w zawodzie, który zwyczajnie do nas „nie pasuje”.

Wstępne decyzje edukacyjno-zawodowe podejmowane są przez młodych ludzi bardzo wcześnie. Błędna ocena swoich predyspozycji zawodowych, która nie jest dodatkowo oparta o rzetelną wiedzę obejmującą znajomość systemu szkolnego na poziomie ponadgimnazjalnym i ponadpodstawowym (w tym zwłaszcza kształcenia zawodowego) oraz informacje zawodowe i zawodoznawcze, prowadzić może do podejmowania przez młodych ludzi nietrafnych decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia czy zawodu. W konsekwencji takiej sytuacji młodzież zdobywać może kwalifikacje niedopasowane do swoich predyspozycji zawodowych i sytuacji na rynku pracy a przez to doświadczać poczucia frustracji i rozczarowania.

Warto również dokładnie zapoznać się z ofertą edukacyjną szkół, która obejmuje przecież nie tylko propozycje zawodów czy rozszerzeń. Szkoły oferują niezliczone możliwości rozwijania pasji, zainteresowań czy nabywania nowych kompetencji oferując uczniom udział w różnych kołach zainteresowań, zajęciach dodatkowych, projektach i wymianach międzynarodowych, grupach wolontariackich, konkursach czy olimpiadach przedmiotowych oraz wielu innych

ciekawych i budujących doświadczenia przedsięwzięciach. Warto zatem zaglądać na strony internetowe szkół, gdzie znaleźć można bieżące informacje z życia szkolnych społeczności, z których wiele może okazać się bardzo przydatnych pod kątem podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Zamieszczamy więc w naszym przewodniku adresy internetowe szkół zachęcając jednocześnie do ich odwiedzenia.

Bogatym źródłem informacji o szkołach okazuje się być również udział w dniach otwartych oraz targach edukacyjnych, bowiem wydarzeniom tym towarzyszy często możliwość skonfrontowania swoich wyobrażeń z rzeczywistością konkretnej szkoły poprzez żywy kontakt z nauczycielami, możliwość rozmowy z uczniami czy nawet poznanie atmosfery panującej w placówce. W trakcie takich inicjatyw szkoły dodatkowo dystrybuują materiały informacyjne w postaci folderów czy ulotek promocyjnych ze swoją ofertą edukacyjną. Ważne jednak by właściwie przygotować się do udziału w takich wydarzeniach i wcześniej zastanowić się jakie informacje chcemy zebrać, jaka wiedza jest nam niezbędna do podjęcia decyzji, o co chcemy i powinniśmy zapytać nauczycieli i uczniów.

Często rodzice poszukują odpowiedzi na pytanie jak mogą pomóc swojemu dziecku w planowaniu kariery?

-
1. Pomóżmy dzieciom w określeniu ich osobistego potencjału zawodowego (rozmawiajmy o zainteresowaniach, zdolnościach, preferowanych wartościach, cechach osobowych, stosunku do przedmiotów szkolnych, możliwościach intelektualnych, ograniczeniach zdrowotnych itp. – jesteśmy przecież najlepszymi ekspertami od swoich dzieci bo obserwujemy je ze szczególną uwagą od dnia narodzin).
 2. Dowiedzmy się jakimi zawodami i interesują się nasze dzieci.
 3. Pozyskajmy informacje na temat umiejętności i kwalifikacji wymaganych w danym zawodzie i pomóżmy dzieciom skonfrontować je z informacjami o sobie, które już posiadają.
 4. Zbierzmy informacje na temat możliwych ścieżek kształcenia w wybranych zawodach i ofercie edukacyjnej szkół w powiecie, regionie.
 5. Przeanalizujmy wraz z dzieckiem sytuację absolwentów wybranych kierunków na rynku pracy.

Warto zaangażować się w podejmowanie niełatwych przecież dla dziecka decyzji dotyczących przyszłości zawodowej poprzez rozmowy, wspólne poszukiwanie informacji oraz ich analizowanie. Rola rodzica jest tu nie do przecenienia.

Wiedza z zakresu systemu organizacji kształcenia zawodowego, systemu zdobywania kwalifikacji w zawodach, sytuacji na rynku pracy czy ogólna znajomość branż zawodowych i specyfiki kształcenia w odpowiadających im zawodach oraz świadomość dostępności i znaczenia kształcenia ustawicznego jest niezbędna i wpływa bezpośrednio na trafność podejmowanych decyzji edukacyjno-zawodowych młodych ludzi. Posiadanie takich informacji przez uczniów, jak i osoby wspierające proces podejmowania decyzji, w perspektywie zwiększa trafność dokonywanych wyborów a tym samym także szanse młodych ludzi na rynku pracy.

Bardzo ważnym czynnikiem warunkującym podejmowanie trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych jest także stan zdrowia. Wykluczenie przeciwwskazań do wykonywania zawodu pozwala na uniknięcie nieprawidłowego wyboru ścieżki kształcenia i w konsekwencji rozczarowania spowodowanego utratą wielu cennych lat poświęconych na zdobycie kwalifikacji w źle wybranym zawodzie. Pamiętać tutaj należy, że zgodnie z przepisami oświatowymi do klas I szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe (technika i szkoły branżowe) przyjmuje się kandydatów, którzy posiadają zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia nauki w zawodzie, wydane zgodnie z przepisami w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół. Zaświadczenia takie wydawane są przez lekarzy medycyny pracy i dostarczane przez kandydatów do szkół w trakcie procesu rekrutacji. W przypadkach niektórych zawodów, wymagane mogą być także dodatkowo zaświadczenia, w tym także te wydane przez lekarzy innych specjalności. Dla przykładu, w niektórych zawodach podstawa programowa przewiduje uzyskanie umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, w związku z tym kandydat do kształcenia w takim zawodzie, będzie zobowiązany posiadać orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Możliwe będzie także, w zawodach w których jest to niezbędne, przygotowanie uczniów do uzyskania prawa jazdy kategorii C lub C+E. Kandydaci do kształcenia w tych zawodach będą więc z kolei zobowiązani przedstawić orzeczenie psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem. Zdarza się również, iż w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół lub oddziałów, w których od uczniów wymagane są szczególne indywidualne predyspozycje, szkoły organizują dodatkowe sprawdziany tj. testy sprawności a tym samym możliwa jest także konieczność złożenia dodatkowych zaświadczeń lekarskich.

Postępowania rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych na rok szkolny 2019/2020 będą prowadzone w tym samym czasie, ale każda szkoła utworzy odrębne klasy dla absolwentów szkoły podstawowej i gimnazjum. Za weryfikację wniosków i ostateczne wyniki postępowania rekrutacyjnego będzie odpowiadać komisja rekrutacyjna powołana przez dyrektora szkoły. Komisja rekrutacyjna prowadzi odrębnie postępowanie rekrutacyjne dla

absolwentów gimnazjum i odrębnie dla absolwentów szkoły podstawowej. Postępowania mają takie same ustawowe kryteria rekrutacyjne ale inny sposób przeliczania na punkty wyników egzaminu gimnazjalnego i egzaminu ósmoklasisty z uwagi na odrębny zakres tych egzaminów.

KRYTERIA DLA ABSOLWENTÓW GIMNAZJUM	Maksymalna liczba punktów ¹	KRYTERIA DLA ABSOLWENTÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ	Maksymalna liczba punktów ¹
Punkty za świadectwo	100 pkt	Punkty za świadectwo	100 pkt
aktywność na rzecz innych ludzi	3 pkt	aktywność na rzecz innych ludzi	3 pkt
świadectwo ukończenia gimnazjum z wyróżnieniem	7 pkt	świadectwo ukończenia szkoły podstawowej z wyróżnieniem	7 pkt
szczególne osiągnięcia	18 pkt	szczególne osiągnięcia	18 pkt
ocena z języka polskiego (za ocenę celującą)	18 pkt	ocena z języka polskiego (za ocenę celującą)	18 pkt
ocena z matematyki (za ocenę celującą)	18 pkt	ocena z matematyki (za ocenę celującą)	18 pkt
ocena z I przedmiotu (za ocenę celującą)	18 pkt	ocena z I przedmiotu (za ocenę celującą)	18 pkt
ocena z II przedmiotu (za ocenę celującą)	18 pkt	ocena z II przedmiotu (za ocenę celującą)	18 pkt
Punkty za egzamin gimnazjalny	100 pkt	Punkty za egzamin ósmoklasisty	100 pkt
wynik z języka polskiego	100% x 0,2 = 20 pkt	wynik z języka polskiego	100% x 0,35 = 35 pkt
wynik z historii i wiedzy o społeczeństwie	100% x 0,2 = 20 pkt	wynik z matematyki	100% x 0,35 = 35 pkt
wynik z matematyki	100% x 0,2 = 20 pkt	wynik z języka obcego nowożytnego	100% x 0,3 = 30 pkt
wynik z biologii, chemii, fizyki i geografii	100% x 0,2 = 20 pkt	Nie przeprowadza się	—
wynik z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	100% x 0,2 = 20 pkt	Nie przeprowadza się	—
wynik z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	Nie przelicza się	Nie przeprowadza się	—

¹ za oceny wyrażone w stopniu: 1) celującym – przyznaje się po 18 punktów; 2) bardzo dobrym – przyznaje się po 17 punktów; 3) dobrym – przyznaje się po 14 punktów; 4) dostatecznym – przyznaje się po 8 punktów; 5) dopuszczającym – przyznaje się po 2 punkty

Do końca stycznia kurator oświaty ustali harmonogram rekrutacji, w tym terminy składania dokumentów oraz ogłosi wykaz konkursów przedmiotowych punktowanych w rekrutacji. Natomiast do końca lutego dyrektorzy szkół wyznaczą m.in. terminy sprawdzianów uzdolnień kierunkowych oraz predyspozycji przydatnych w danym zawodzie (jeśli dotyczy to oddziałów prowadzonych w szkole), czy ogłoszą przedmioty z których oceny umieszczone na świadectwie szkolnym będą punktowane w rekrutacji.

Rekrutacja do szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego na rok szkolny 2019/2020 prowadzona będzie w systemie elektronicznej rekrutacji. Zapewne także jak co roku, na stronach Kuratorium Oświaty w Opolu (www.kuratorium.opole.pl) zamieszczony zostanie **Informator o publicznych i niepublicznych szkołach ponadgimnazjalnych województwa opolskiego na rok szkolny 2019/2020**. Dodatkowo Ministerstwo Edukacji Narodowej uruchomiło w tym roku specjalny serwis dotyczący rekrutacji do szkół na rok szkolny 2019/2020, w którym znaleźć można podstawowe informacje oraz odpowiedzi na najważniejsze pytania nurtujące uczniów i rodziców (www.men.gov.pl/pl/rekrutacja).

Dodatkowe informacje o szkołach, kierunkach kształcenia i zawodach wraz z przyjętymi przez szkoły regulaminami rekrutacji pojawią się zarówno we wspomnianym już systemie rekrutacyjnym (po uruchomieniu systemu uczniowie otrzymają w szkołach właściwy adres), jak i na stronach internetowych poszczególnych szkół. Mogą występować pewne uregulowania szczegółowe i różne rozwiązania podane przez konkretną szkołę, warto więc sprawdzić informacje dotyczące wymagań rekrutacyjnych przyjęte bezpośrednio w konkretnej szkole.

Od wielu lat Ministerstwo Edukacji Narodowej podejmuje działania ukierunkowane na promocję i upowszechnianie kształcenia zawodowego oraz kreowanie wśród uczniów i rodziców świadomości, iż szkoły kształcące w zawodach nie powinny być postrzegane jako placówki drugiej kategorii, bowiem stanowią równorzędną alternatywę dla szkół ogólnokształcących. Celem ogólnopolskich inicjatyw edukacyjnych jest także upowszechnianie doradztwa zawodowego oraz podniesienie jakości usług świadczonych w tym zakresie w środowisku szkolnym, do którego przybliżać ma m.in. ułatwienie dostępu uczniom, rodzicom i nauczycielom do bezpłatnych narzędzi diagnostycznych pomagających w określeniu potencjału zawodowego, w tym predyspozycji i zainteresowań. Narzędzia takie znaleźć można pod adresem stron internetowych:

- www.doradztwo.ore.edu.pl (zakładka VADEMECUM DORADCY)

- www.e-zamek.pl
- www.perspektywy3d.pl
- www.ckpiukk.pl (zakładka doradztwo-zawodowe)

Pod wskazanymi adresami internetowymi chętni znajdą również wiele informacji o zawodach z polskiej klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (od 1 września zastąpionej klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego zawartej wraz z nowymi podstawami programowymi w rozporządzeniu o zawodach szkolnictwa zawodowego) możliwych ścieżkach edukacyjnych prowadzących do ich zdobycia, karty z opisami zawodów oraz atrakcyjne dla młodzieży prezentacje zawodów w postaci filmów edukacyjnych. Zwłaszcza te ostatnie mogą stanowić bardzo przystępne źródło pozyskiwania przynajmniej elementarnej ale rzetelnej wiedzy o zawodach, z którymi młodzi ludzie nie zawsze przecież mieli możliwość zetknąć się w swoim życiu. Dotyczy to zwłaszcza specyfiki pracy w zawodach rzadszych, nowych lub tych, których przedstawicieli spotykamy głównie w zakładach przemysłowych w większości niedostępnych dla uczniów. Warto pamiętać, że podobnymi materiałami lub informacją gdzie szukać takich zasobów **dysponują także szkolni doradcy zawodowi w każdej szkole.**

W 2018 roku Centrum Informacyjne Edukacji uruchomiło rejestr szkół i placówek oświatowych który znacząco ułatwia uczniom i rodzicom poszukiwanie informacji o placówkach kształcenia z oraz ich ofertach edukacyjnych. Ciekawa inicjatywa zwłaszcza dla osób rozważających podjęcie kształcenia w zawodach rzadkich lub niewystępujących na lokalnym rynku edukacyjnym (www.rspo.men.gov.pl)

Absolwenci szkół poszukują realnej pracy na realnym rynku. Warto zatem jeszcze przed dokonaniem wyboru szkoły, a także w czasie całego procesu planowania kariery śledzić informacje z rynku pracy, które mogą być bardzo pomocne przy podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych. Statystyki rynku pracy znajdziemy m.in. na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wśród nich jednymi z ciekawszych są coroczne raporty o zawodach nadwyżkowych i deficytowych na poziomie krajowym. Szczegółowe informacje nt. zawodów deficytowych i nadwyżkowych na poziomie każdego województwa i powiatu oraz mapy znaleźć można na stronie www.mz.praca.gov.pl. Raporty takie publikują również wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy. Jednym z ciekawszych badań tego typu jest **Barometr zawodów** stanowiący jednoroczną prognozę sytuacji w zawodach. Badanie również przeprowadzane jest na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a jego wyniki dostępne są pod adresem www.barometrzwodow.pl.

Pamiętajmy jednak, iż analiza tych danych nie pozwala na tworzenie rzeczywistego i całościowego obrazu rynku pracy. Warto zatem korzystać również z innych, w tym także komercyjnych źródeł. Przykładem mogą być tutaj publikacje Głównego Urzędu Statystycznego odnoszące się do rynku pracy i aktywności ekonomicznej ludności, raporty z projektu Bilans Kapitału Ludzkiego czy np. ManpowerGroup z takimi badaniami jak **Barometr Manpower Perspektyw Zatrudnienia** czy **Niedobór talentów** (www.manpowergroup.pl).

Przedkładamy zatem na Państwa ręce niniejszy poradnik, którego celem jest przybliżenie systemu organizacji kształcenia na poziomie ponadpodstawowym i ponadgimnazjalnym ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zawodowego wraz z ofertą edukacyjną szkół Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego w rekrutacji na rok szkolny 2019/2020.

Oddając go w Państwa ręce mam nadzieję, że okaże się on pomocny przy planowaniu dalszej drogi kształcenia i ścieżki rozwoju zawodowego.

Życzę wszystkim trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych !

Katarzyna Paprotny

Doradca zawodowy
Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego
w Kędzierzynie-Koźlu

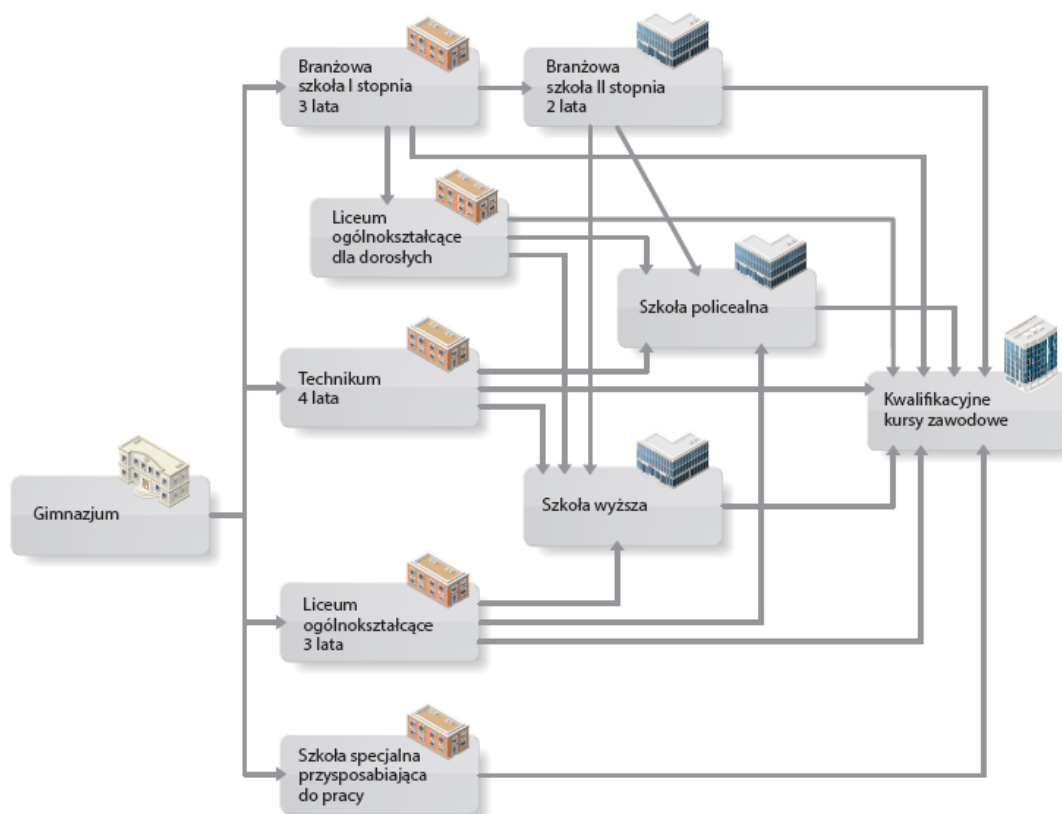
Jakie szkoły mogę wybrać?

Tegoroczni absolwenci będą mogli kontynuować kształcenie w trzech typach szkół:

- **trzyletniej branżowej szkole I stopnia** umożliwiającej uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia kształcącej w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną dla zawodu nauczanego w branżowej szkole I i II stopnia, lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II
- **czteroletnim liceum ogólnokształcącym** (dla absolwentów gimnazjum 3 letnim liceum ogólnokształcącym)¹, którego ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- **pięcioletnim technikum** (dla absolwentów gimnazjum 4 letnim technikum), którego ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

ŚCIEŻKI KSZTAŁCENIA

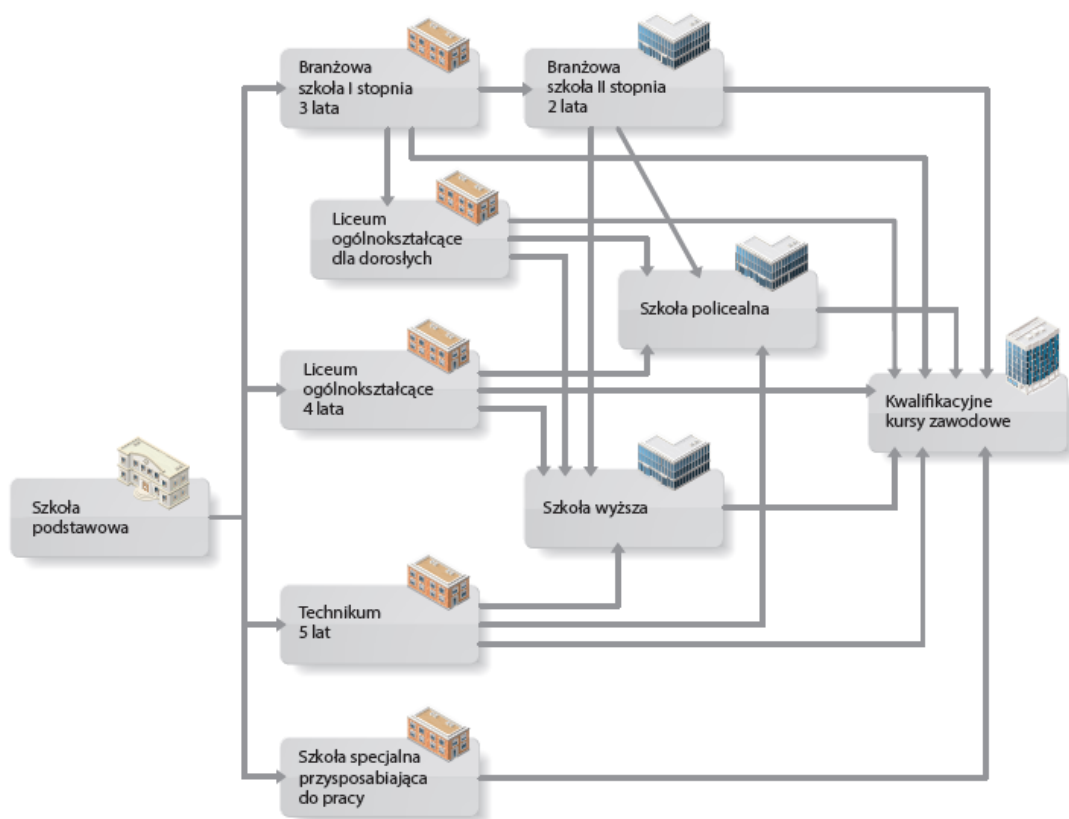
Schemat pokazuje możliwe drogi kształcenia przez całe życie – **obowiązuje absolwentów gimnazjum od 1 września 2019 roku**

¹ Treści dotyczące wyłącznie absolwentów gimnazjum zostały w przewodniku przedstawione na pomarańczowo.

ŚCIEŻKI KSZTAŁCENIA

Schemat pokazuje możliwe drogi kształcenia przez całe życie – obowiązuje absolwentów szkół podstawowych od 1 września 2019 roku

Dla kogo liceum ogólnokształcące?

Podjęcie kształcenia w liceum ogólnokształcącym powinno być modelowo powiązane z posiadaniem aspiracji dalszego kształcenia. Jest to typ szkoły dla osób, które wybierają zawód dostępny dopiero na studiach wyższych (np.: lekarz, prawnik, psycholog, dziennikarz itp.). Ten typ szkoły polecany może być także osobom, które mają dobre oceny, jednak w momencie kończenia gimnazjum czy szkoły podstawowej nie wiedzą jeszcze czym chciałby się zająć w przyszłości. Wybór liceum daje im bowiem dodatkowe **trzy** lub cztery lata na podjęcie decyzji w zakresie wyboru przyszłego zawodu.

Liceum ogólnokształcące daje ogólną wiedzę, przygotowuje do matury i dalszego kształcenia. Umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności co najmniej na poziomie podstawowym z zakresu wszystkich przedmiotów ogólnokształcących. Zadaniem liceum jest także przygotowanie uczniów do studiowania na wyższych uczelniach. Wybierając liceum warto zastanowić się jednak jaki zawód/branżę chcemy wybrać w przyszłości i już na etapie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej pomyśleć o tym z jakich przedmiotów będziemy musieli zdawać maturę by dostać się na wymarzone studia (np. profil biologiczno-chemiczny dla przyszłych lekarzy, czy rozszerzenie humanistyczno-językowe dla przyszłych filologów). Licea ogólnokształcące proponują bowiem klasy, w których kilka przedmiotów będzie nauczanych na poziomie rozszerzonym.

Absolwent liceum, prócz wiadomości i umiejętności z wszystkich przedmiotów w zakresie co najmniej podstawowym, powinien być przygotowany do zdawania egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu na poziomie rozszerzonym. Bardziej ambitni mogą bowiem wybrać nawet **trzy** (**absolwenci gimnazjum nawet 4**) przedmioty nauczane w zakresie rozszerzonym - o ile, znajdą je w ofercie danej szkoły. To zwiększy szansę podjęcia studiów na wybranej uczelni.

W jakich szkołach mam szansę zdobycia zawodu?

Jak dotychczas **kształcenie zawodowe realizowane będzie w technikach i szkołach branżowych I stopnia** a dla osób z wykształceniem średnim także w szkołach policealnych.

W szkole branżowej I stopnia szczególny nacisk położono na kształcenie praktyczne. Dlatego też w ciągu trzech lat nauki, obejmuje ono ponad 60% całego czasu przeznaczonego na kształcenie zawodowe. Praktyczna nauka zawodu odbywa się u pracodawcy, w centrach kształcenia praktycznego lub w warsztatach szkolnych.

W technikach natomiast liczba godzin przeznaczona na realizację kształcenia zawodowego teoretycznego jest taka sama jak liczba godzin przeznaczona na kształcenie zawodowe praktyczne. W trakcie nauki w technikum poza praktyczną nauką zawodu uczniowie odbywają dodatkowo praktyki zawodowe organizowane przede wszystkim u pracodawców.

Kształcenie ogólne w szkołach

Zarówno w szkołach kształcących w zawodach, jak i w liceum ogólnokształcącym, uczniowie będą mieli te same przedmioty ogólnokształcące realizowane w **zakresie podstawowym. W liceum i technikum wybrane z nich będą realizowane także w zakresie rozszerzonym.** Uczniowie dwóch ostatnich typów szkół w zależności od tego czy są absolwentami gimnazjum czy szkoły podstawowej będą jednocześnie musieli, lub mogli (w zależności od wyboru szkoły i przedmiotów rozszerzonych) uczyć się dodatkowo **przedmiotów uzupełniających.**

Kształcenie ogólne w liceum ogólnokształcącym dla absolwentów gimnazjum

Uczeń liceum ogólnokształcącego wybiera od **2 do 4 przedmiotów spośród proponowanych przez szkołę** przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym, Przedmioty, spośród których można wybierać, to: *język polski, matematyka, języki obce, historia, biologia, geografia, fizyka, chemia, wos, informatyka, historia sztuki, historia muzyki, język łaciński i kultura antyczna i filozofia.* Uczeń z oddziału, w którym **nie jest** realizowana w zakresie rozszerzonym **historia**, zobowiązany jest realizować dodatkowo przedmiot uzupełniający **historia i społeczeństwo.** Uczeń z oddziału, w którym **nie jest** realizowany w zakresie rozszerzonym jeden z następujących przedmiotów: **biologia, geografia, fizyka, chemia**, obowiązany jest realizować dodatkowo przedmiot uzupełniający **przyroda.** Takie rozwiązania służyć mają zachowaniu równowagi między nauczaniem przedmiotów ścisłych i humanistycznych. **Liczbę przedmiotów, które można będzie realizować w zakresie rozszerzonym ustala szkoła.**

Zgodnie z podstawą programową w tym typie szkoły przedmioty obowiązkowe mogą być nauczane w zakresie podstawowym lub rozszerzonym:

1. tylko w zakresie podstawowym – przedmioty: wiedza o kulturze, podstawy przedsiębiorczości, wychowanie fizyczne i edukacja dla bezpieczeństwa, wychowanie do życia w rodzinie, etyka;
2. w zakresie podstawowym i w zakresie rozszerzonym:
 - a) język polski, język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej lub etnicznej, język regionalny, matematyka; uczeń realizuje zakres podstawowy lub zakres rozszerzony (wymagania dla zakresu rozszerzonego obejmują także wszystkie wymagania szczegółowe dla zakresu podstawowego),
 - b) historia, wos, geografia, biologia, chemia, fizyka, informatyka; uczeń obowiązkowo realizuje zakres podstawowy (zakres rozszerzony stanowi kontynuację nauczania danego przedmiotu w zakresie podstawowym);
3. przedmioty, które mogą być realizowane tylko w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna, filozofia.

Uczniowie, w zależności od wyboru przedmiotów rozszerzonych obowiązkowo będą uczęszczać także na zajęcia uzupełniające, tj. wspomniane wcześniej historia i społeczeństwo oraz przyroda. Wśród możliwych przedmiotów uzupełniających są także zajęcia artystyczne czy ekonomia w praktyce. Ponadto szkoły same mogą zaproponować uczniom inne zajęcia uzupełniające, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz zostały włączone do szkolnego zestawu programów nauczania.

Listę przedmiotów realizowanych w danej szkole w zakresie rozszerzonym, z których uczeń może wybierać, określa dyrektor danej szkoły, zatem w poszczególnych szkołach oferta ta może być inna. Szkoły różnią się także pod względem organizacji sposobu wybierania przez ucznia przedmiotów rozszerzonych (rozszerzenia przypisane do oddziału lub wybierane dowolnie; realizowane od klasy I lub klasy II itp.) dlatego zawsze warto sprawdzić szczegółowe rozwiązania przyjęte w konkretnej placówce, którą uczeń wybiera.

Kształcenie ogólne w technikum dla absolwentów gimnazjum

Od 1 września 2012 roku kształcenie ogólne na poziomie podstawowym w technikum jest realizowane w takim samym zakresie jak w liceum ogólnokształcącym. Inna jest jednak liczba przedmiotów, które uczniowie technikum realizują na poziomie rozszerzonym. Uczeń technikum ma obowiązek wyboru **2 przedmiotów spośród proponowanych przez szkołę** przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym, związanych z kształceniem w określonym zawodzie.

Uczeń, który **nie realizuje** w zakresie rozszerzonym przedmiotu **historia**, jest obowiązany realizować przedmiot uzupełniający **historia i społeczeństwo**. Uczeń, który **nie realizuje** w zakresie rozszerzonym przedmiotu: **geografia, biologia, chemia, fizyka, matematyka lub informatyka**, jest obowiązany realizować przedmiot uzupełniający **przyroda**. Podobnie, jak w wypadku liceów, uczniowie technikum w zależności od wyboru przedmiotów rozszerzonych realizować będą dodatkowo przedmioty uzupełniające, wśród których poza wspomnianymi powyżej znajdują się także ekonomia w praktyce, zajęcia artystyczne oraz inne zajęcia uzupełniające zaproponowane przez szkołę.

Podobnie jak w wypadku liceum, listę przedmiotów realizowanych w technikum w zakresie rozszerzonym, z których uczeń może wybierać, określa dyrektor szkoły, zatem w poszczególnych szkołach oferta ta może być inna. Szkoły różnią się także pod względem organizacji sposobu wybierania przez ucznia przedmiotów rozszerzonych, zawsze warto więc sprawdzić szczegółowe rozwiązania przyjęte w danym technikum.

Kształcenie ogólne w liceum ogólnokształcącym dla absolwentów szkoły podstawowej

Uczeń liceum ogólnokształcącego wybiera **2 albo 3 przedmioty spośród proponowanych przez szkołę** przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym. Przedmioty, spośród których można wybierać zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego, to: *język polski, matematyka, języki obce, historia, biologia, geografia, fizyka, chemia, wos, informatyka, język mniejszości narodowej lub etnicznej oraz język regionalny – język kaszubski, historia sztuki, historia muzyki, język łaciński i kultura antyczna i filozofia*. Pamiętać jednak należy, że to **dyrektor szkoły** uwzględniając opinie rady szkoły (lub rady pedagogicznej, rady, rodziców, samorządu uczniowskiego) oraz zainteresowania uczniów i możliwości organizacyjne oraz finansowe szkoły **określa listę przedmiotów rozszerzonych, z których uczeń może wybierać, zatem lista możliwych dla ucznia wyborów może być inna w poszczególnych szkołach.**

Dodatkowo w szczególnych sytuacjach (w zależności od łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację przedmiotów na poziomie rozszerzonym) na wniosek uczniów oddziału czy grupy dyrektor szkoły może także m.in. przydzielić przedmioty uzupełniające, których program został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Kształcenie ogólne w technikum dla absolwentów szkoły podstawowej

Kształcenie ogólne na poziomie podstawowym w technikum jest realizowane w takim samym zakresie jak w liceum ogólnokształcącym. Inna jest jednak liczba przedmiotów realizowanych na poziomie rozszerzonym. Uczeń technikum ma obowiązek wyboru 2 przedmiotów **spośród proponowanych przez szkołę** przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym, **związanych z kształceniem w określonym zawodzie.**

Dodatkowo, podobnie jak w liceach, w szczególnych sytuacjach (w zależności od łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację przedmiotów na poziomie rozszerzonym) na wniosek uczniów oddziału czy grupy dyrektor technikum może także m.in. przydzielić przedmioty uzupełniające, których program został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Również w przypadku technikum należy pamiętać, że to **dyrektor szkoły określa listę przedmiotów rozszerzonych, z których uczeń może wybierać, zatem lista możliwych dla ucznia wyborów może być różna w poszczególnych technikach.**

Nowe zasady w kształceniu zawodowym czyli budowanie z klocków

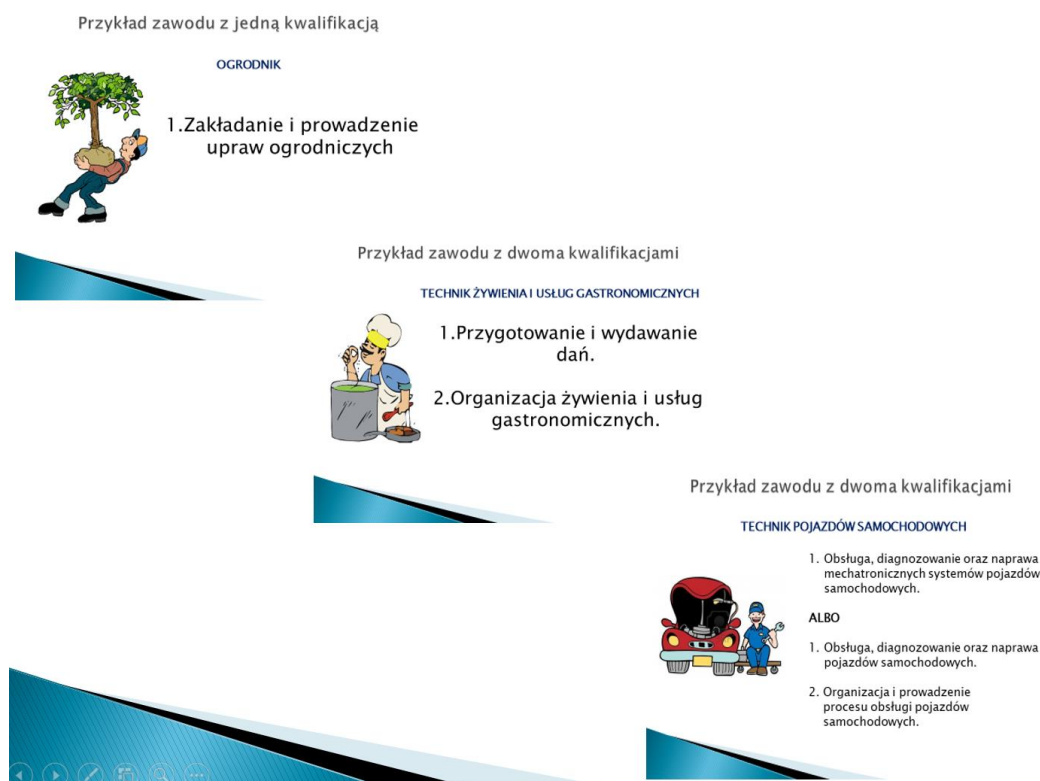
W 2017 roku zmieniła się po raz kolejny podstawa programowa kształcenia w zawodach, ugruntowany jednak został kierunek zmian wprowadzonych w roku 2012. Obecnie trwają prace nad nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, która obowiązywać ma od września 2019 roku. Klasyfikacja określa nie tylko zawody, ale także wszystkie wyodrębnione w nich kwalifikacje oraz **wskazuje ścieżki ich uzupełniania lub podwyższania**. Przy czym podstawa

programowa kształcenia w zawodach opisana jest w języku efektów kształcenia. Stanowi ona jednocześnie standard wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych kwalifikacji.

Podstawa programowa opisana językiem efektów kształcenia ma również ułatwić przyszłym absolwentom poruszanie się po rynku pracy. Nazwy poszczególnych kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach to bowiem czytelna odpowiedź dla ucznia czego konkretnie nauczył się w szkole. Dotychczas absolwenci łatwiej radzili sobie z odpowiedzią na pytanie jaką ukończyli szkołę niż z pytaniem czego się w niej nauczyli.

Zawody szkolne podzielono na kwalifikacje, co z jednej strony służyć ma przybliżaniu kształcenia zawodowego do rzeczywistych potrzeb rynku pracy i zwiększać szanse absolwentów na znalezienie zatrudnienia, a z drugiej umożliwić zdobywanie dodatkowych kwalifikacji w innych zawodach. Absolwenci zgodnie z założeniami systemu nie będą już „przywiązani” do jednego wybranego jeszcze w gimnazjum czy szkole podstawowej zawodu. Będą oni mogli dowolnie, elastycznie i indywidualnie kształtować swoją ścieżkę edukacyjną i planować karierę zawodową poprzez „składanie z klocków” swoich kwalifikacji zawodowych uwzględniając przy tym szybko zmieniające się warunki na rynku pracy.

Zawody szkolne podzielono zatem na kwalifikacje zależnie od ich złożoności². Znajdujemy więc zawody, w których wyodrębniono odpowiednio: dwie lub jedną kwalifikację (wyjątkiem są zawody kształcenia artystycznego, w których nie wyodrębnia się kwalifikacji). Liczba kwalifikacji, na które podzielono zawód jest zależna od jego złożoności i informuje nas o tym jak intensywne będzie w nim kształcenie.

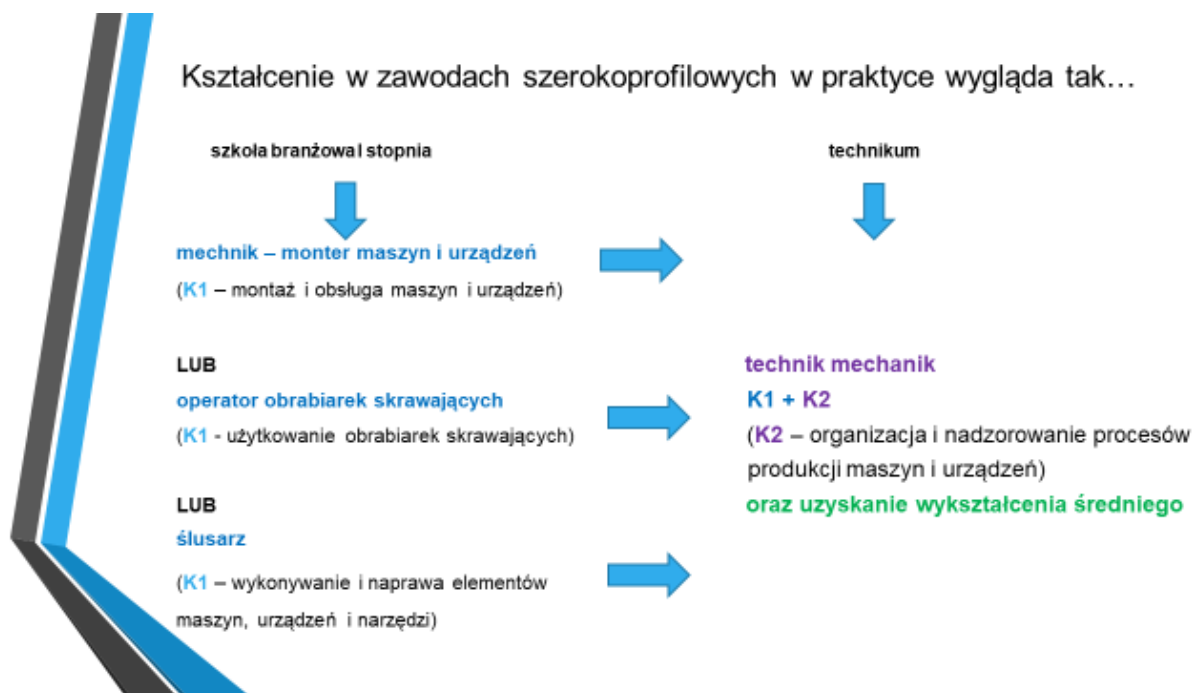

W branżowych szkołach I stopnia nauczane są przede wszystkim zawody jednokwalifikacyjne (zawody z 1 kwalifikacją pojawiają się także w technikum czy szkole policealnej).

W zawodach nauczanych w technikum dominują zawody dwukwalifikacyjne. Pierwsza to zazwyczaj kwalifikacja ustalona dla SB I stopnia stanowiąca programową i merytoryczną podbudowę do zdobywania kolejnych, wyższych kwalifikacji w zawodzie w ramach tego samego obszaru kształcenia. W zawodach szerokoprofilowych, dla których podbudowę programową i merytoryczną stanowi wiele zawodów przewidziano możliwość alternatywnego wyboru kwalifikacji stanowiącej pierwszą kwalifikację w zawodzie, np. w zawodzie technik mechanik.

Są więc zawody, w których jedna z wyodrębnionych kwalifikacji jest kwalifikacją „do wyboru”. O tym, która z nich jest realizowana decyduje szkoła. Należy pamiętać, że poszczególne kwalifikacje nadają nam różne uprawnienia.

² Grafika przygotowana na podstawie Rozporządzenia MEN w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego z dnia 15 lutego 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 316).

Potwierdzanie kwalifikacji zawodowych

Podział zawodów na kwalifikacje wymusił duże zmiany w egzaminach zawodowych. Obecnie potwierdzanie kwalifikacji zawodowych odbywa się poprzez potwierdzanie pojedynczych kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, a zatem zdanie egzaminu zawodowego z zakresu danej kwalifikacji. Jeżeli zawód ma jedną kwalifikację to uczeń będzie ją potwierdzał w ostatniej klasie, jeśli dwie to egzaminów należy się spodziewać już wcześniej. Informacja o liczbie kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie to zatem jednocześnie informacja o liczbie egzaminów, które czekają ucznia.

Potwierdzenie każdej z kwalifikacji będzie podstawą otrzymania świadectwa potwierdzającego tę kwalifikację wydanego przez okręgową komisję egzaminacyjną (od 1 września 2019 r. certyfikatu kwalifikacji zawodowej). Zdobycie świadectw (certyfikatów) wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie i ukończenie szkoły (odpowiedniego poziomu kształcenia ogólnego) będzie stanowiło podstawę otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, który również wydaje okręgowa komisja kwalifikacyjna (od 1 września 2019 r. dyplomu zawodowego).

Od 1 września 2019 r. wprowadzony zostanie obowiązek przystępowania uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe do egzaminu zawodowego przeprowadzanego przez okręgowe komisje egzaminacyjne albo do egzaminu czeladniczego przeprowadzanego przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (dla uczniów posiadających status pracownika młodocianego odbywających naukę zawodu u pracodawcy rzemieślnika). Przystąpienia do egzaminu zawodowego/czeladniczego będzie warunkiem uzyskania promocji do klasy programowo wyższej oraz ukończenia szkoły.

Kwalifikacje zawodowe można także zdobywać w formie **kwalifikacyjnych kursów zawodowych (KKZ)**. Warunkiem jest tu ukończenie 18 roku życia oraz gimnazjum (lub 8 letniej szkoły podstawowej w starym systemie i w przyszłości dla obecnych absolwentów szkół podstawowych). Kwalifikacyjny kurs zawodowy to bezpłatny kurs prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji. Minimalna liczba godzin kształcenia na tym kursie jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danej kwalifikacji. Ukończenie tego kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, w zakresie danej kwalifikacji, przeprowadzanego przez okręgową komisję egzaminacyjną. Osoba, która ukończy kwalifikacyjny kurs zawodowy i zda egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, w zakresie danej kwalifikacji, otrzymuje świadectwo (certyfikat) potwierdzające kwalifikacje w zawodzie.

Czy można zmienić raz obrany kierunek kształcenia?

Podobnie jak drogi prowadzące ostatecznie do zdobycia tych samych kwalifikacji na rynku pracy tak i zdobywanie zupełnie nowych kwalifikacji zawodowych często bardzo odległych od pierwotnie obranych kierunków kształcenia w dużej mierze uzależnione jest od naszych osobistych decyzji, potrzeb i aspiracji. A zatem:

Absolwent technikum może kontynuować kształcenie na studiach wyższych (po zdaniu egzaminu maturalnego), w szkole policealnej (kształcąc się w zawodzie dostępnym w szkołach policealnych - innym niż w technikum) lub zdobywać nowe kwalifikacje zawodowe w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Absolwent szkoły branżowej I stopnia będzie mógł podjąć kształcenie w branżowej szkole II stopnia (wyłącznie w tych zawodach, które stanowią kontynuację kształcenia w branżowej szkole I stopnia czyli zawodach nauczanych na poziomie technikum, posiadających kwalifikację wspólną z zawodem nauczonym w szkole branżowej I stopnia) lub w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy II. Będzie również mógł zdobywać nowe kwalifikacje zawodowe w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych w dowolnie wybranych zawodach (zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego), przy czym jeśli będą to zawody na poziomie technikalnym, warunkiem otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (dyplomu zawodowego) z tytułem technika, będzie dodatkowo uzupełnienie wykształcenia ogólnego do poziomu średniego, co możliwe jest w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych lub właśnie w szkole branżowej II stopnia. Jeśli uczeń ukończy liceum lub szkołę branżową II stopnia będzie miał także możliwość kontynuowania kształcenia w szkołach policealnych, lub po zdaniu egzaminu maturalnego, na studiach wyższych. Pierwsza rekrutacja do szkół branżowych II stopnia przeprowadzona będzie na rok szkolny 2020/2021.

Również absolwenci liceów ogólnokształcących mają możliwość zdobywania kwalifikacji zawodowych w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Mogą oczywiście także zdobywać kwalifikacje zawodowe w szkołach policealnych oraz na uczelniach wyższych (w tych ostatnich oczywiście po zdaniu egzaminu maturalnego).

Warto pamiętać, że do każdego zawodu prowadzi przynajmniej kilka różnych dróg. Może warto przygotować dla siebie kilka alternatywnych ścieżek kształcenia i wybrać tę, która najlepiej odpowiadać będzie naszym aspiracjom i możliwościom.

Czy posiadając świadectwo jednej kwalifikacji można podjąć zatrudnienie w zawodzie?

Potwierdzenie jednej kwalifikacji umożliwia podjęcie pracy z zakresu tej kwalifikacji. Przykładowo jeśli uczeń w drugiej klasie otrzyma świadectwo (od września 2019 r. certyfikat) potwierdzające kwalifikację „Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych”, to ten dokument da mu prawo do zatrudnienia na stanowisku pracy, na którym będą wykonywane czynności z tego zakresu (przykładowa kwalifikacja jest wspólną dla zawodów: elektryk i technik elektryk).

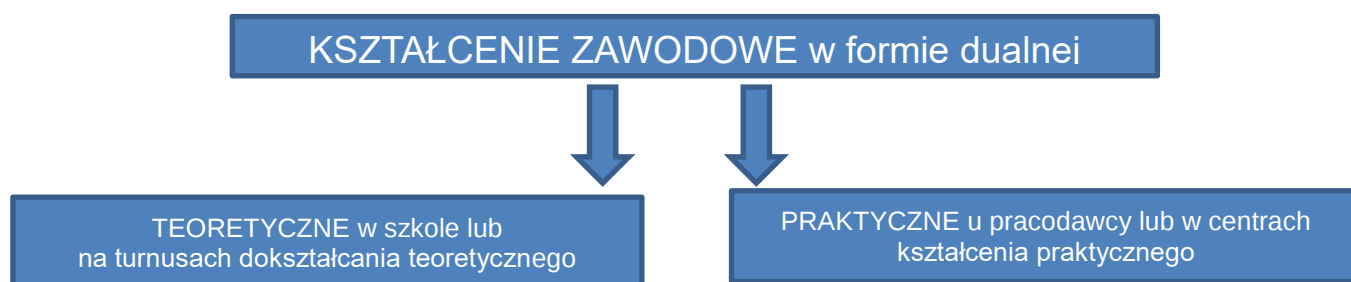
Kwalifikacje wspólne?

Podział zawodów na kwalifikacje spowodował, że w wielu zawodach występują tzw. kwalifikacje wspólne³. Dzieje się tak w sytuacji, gdy kilka zawodów wymaga podobnej wiedzy i umiejętności zawodowych. Oczywiście im wyższy poziom wykształcenia, tym większy jest zasób wiedzy i umiejętności do opanowania. Oczywiście zdobycie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (dyplomu zawodowego) wymaga nie tylko potwierdzenia wszystkich wyodrębnionych w zawodzie kwalifikacji, ale także ukończenia kształcenia ogólnego na odpowiednim poziomie

Czym jest kształcenie zawodowe w formie dualnej?

Kształcenie zawodowe w szkołach kształcących w zawodach obejmuje kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne, w tym w szkołach branżowych I stopnia jest to praktyczna nauka zawodu a w przypadku technikum także praktyka zawodowa. Coraz częściej szkoły prowadzą kształcenie zawodowe w formie dualnej. Tak też dzieje się w przypadku naszego powiatu, co oznacza, że kształcenie zawodowe odbywa się nie tylko w szkole, ale także u pracodawców, na turnusach doksztalcania teoretycznego oraz w Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Pozwala to uczniom na lepsze przygotowanie do pracy w rzeczywistych warunkach i jednocześnie zdobywanie cennego doświadczenia zawodowego.

Egzamin maturalny w szkołach - po co jest przeprowadzany i co jest na nim sprawdzane?

Egzamin maturalny pełni kilka funkcji, między innymi zastępuje egzamin wstępny do szkół wyższych, które wykorzystują wyniki egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów – przede wszystkim na poziomie rozszerzonym – jako kryteria w procesie rekrutacji. Dlatego tak ważne jest by już na etapie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej czy ponadpodstawowej zastanowić się jak planować ścieżkę edukacyjną, by w przyszłości móc realizować swoje cele np. dostać się na wymarzone studia. Obecnie formuła egzaminu maturalnego jest taka sama dla uczniów liceum ogólnokształcącego i technikum, pamiętać jednak należy, że licea umożliwiają naukę większej ilości przedmiotów na poziomie rozszerzonym a dodatkowo wybór tych przedmiotów jest w tym typie szkoły nieco bardziej dowolny, niż w technikach. Egzamin nie jest obowiązkowy co oznacza, że każdy absolwent samodzielnie podejmuje decyzje o przystąpieniu do niego.

Do jakich egzaminów trzeba przystąpić?

Absolwenci obowiązkowo przystępują do dwóch egzaminów w części ustnej oraz czterech egzaminów w części pisemnej.

Obowiązkowe egzaminy w części ustnej:

1. egzamin z języka polskiego (bez określania poziomu)
2. egzamin z języka obcego nowożytnego (bez określania poziomu)

Obowiązkowe egzaminy w części pisemnej

1. egzamin z języka polskiego (na poziomie podstawowym)
2. egzamin z matematyki (na poziomie podstawowym)
3. egzamin z języka obcego nowożytnego (na poziomie podstawowym)
4. egzamin z wybranego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym)

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej obowiązkowo przystępują także do egzaminu z języka tej mniejszości zarówno w części ustnej (bez określania poziomu), jak i w części pisemnej (na poziomie podstawowym).

³ Schemat przygotowany na podstawie Rozporządzenia MEN w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego z dnia 15 lutego 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 316)

Z jakich przedmiotów dodatkowych można przystąpić do egzaminu maturalnego?

Oprócz jednego obowiązkowego egzaminu z przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, można przystąpić do egzaminów z **nie więcej niż pięciu kolejnych przedmiotów**. W części pisemnej wyboru można dokonać spośród 25 przedmiotów na poziomie rozszerzonym, w tym w wypadku języków obcych nowożytnych nie nauczanych jako języki mniejszości narodowej lub etnicznej na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym. W części ustnej uczeń ma do wyboru 12 przedmiotów bez określania poziomu, lub w wypadku języków analogicznie jak w przypadku części pisemnej bez określania poziomu albo na poziomie dwujęzycznym. W zależności od wyborów dokonanych w części obowiązkowej egzaminu, wybór przedmiotów dodatkowych (w części pisemnej i /lub ustnej) może być ograniczony. Szczegóły znaleźć można na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Czy wybór przedmiotów na egzaminie maturalnym zależy od tego, jakich przedmiotów uczeń uczył się w szkole?

Nie. Każdy zdający może przystąpić do egzaminu z dowolnie wybranego przedmiotu (za wyjątkiem przedmiotów zdawanych obowiązkowo, tj. języka polskiego, matematyki, języka mniejszości narodowej i jednego wybranego – dowolnego – języka obcego nowożytnego). Należy jednak pamiętać, że w sytuacji gdy jakiegoś przedmiotu uczyliśmy się jedynie na poziomie podstawowym i to np. w klasie I czy II zdanie egzaminu z tego przedmiotu na poziomie rozszerzonym może być bardzo trudne i wymagać dużego nakładu pracy.

Zamieszczona poniżej tabela prezentuje zestawienie możliwych do wyboru typów szkół w rekrutacji 2019/2020 wraz z ich specyfiką w kluczowych obszarach

	Typy szkół ponadpodstawowych do wyboru w rekrutacji 2019/2020 dla przyszłych absolwentów szkół podstawowych (absolwenci gimnazjów z r. szk. 2018/2019 kontynuujący naukę w szkołach ponadgimnazjalnych – różnice wyszczególnione na pomarańczowo)		
	liceum ogólnokształcące	technikum	branżowa szkoła I stopnia
Lata nauki	4 (dla absolwentów gimnazjów 3 lata)	5 (dla absolwentów gimnazjów 4 lata)	3
Możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego	TAK	TAK	NIE (możliwość kontynuowania kształcenia w szkołach przygotowujących do zdawania egzaminu maturalnego, tj. w branżowej szkole II stopnia -nie we wszystkich zawodach* - oraz w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych)
Możliwość wyboru zawodu (z oferty zawodów zawartych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (branżowego)	NIE	TAK	TAK
Nabywanie kompetencji zawodowych	- w ramach wolontariatu	- w formie kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznej nauki zawodu, w tym: zajęć praktycznych i praktyki zawodowej (min. 4 tygodnie w cyklu nauczania) - w ramach wolontariatu	- w formie kształcenia zawodowego teoretycznego i praktycznej nauki zawodu w postaci zajęć praktycznych - w ramach wolontariatu
Nauka przedmiotów zawodowych	NIE	TAK (w tym kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne oraz praktyki zawodowe - min. 4 tygodnie w cyklu nauczania)	TAK (w tym kształcenie zawodowe teoretyczne i praktyczne)
Wymagania zdrowotne przy wyborze szkoły	NIE (wyjątek stanowią oddziały specjalne np. oddziały sportowe, dla których przeprowadzany jest test sprawności fizycznej)	TAK (wymagane zaświadczenie lekarza medycyny pracy zawierające opinię o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie)	TAK (wymagane zaświadczenie lekarza medycyny pracy zawierające opinię o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie)
Nauka przedmiotów ogólnych w formie rozszerzonej	TAK nauka od 2 do 3 przedmiotów w klasach I-IV (2 do 4 przedmiotów w klasach I-III)	TAK nauka 2 przedmiotów w klasach I-V (nauka 2 przedmiotów w klasach I-IV)	NIE
Możliwość uzyskania kwalifikacji zawodowych w szkole	NIE (możliwość zdobycia kwalifikacji zawodowych w dalszej edukacji: w szkołach policealnych, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, a po zdaniu egzaminu maturalnego także na studiach wyższych)	TAK (możliwość zdobycia dodatkowych kwalifikacji zawodowych w dalszej edukacji: w szkołach policealnych, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, a po zdaniu egzaminu maturalnego także na studiach wyższych)	TAK (możliwość zdobycia dodatkowych kwalifikacji zawodowych w dalszej edukacji: w branżowej szkole II stopnia – nie dla wszystkich zawodów* - w szkołach policealnych, na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, a po zdaniu matury w szkole branżowej II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych także na studiach wyższych)

Liczba kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie (tym samym liczba egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie do zdania)	0	dominują zawody z 2 kwalifikacjami, ale są też zawody z 1 kwalifikacją	1
Możliwość otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (dyplomu zawodowego)	NIE	TAK (uczeń otrzyma DYPLOM pod warunkiem zdania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie i ukończenia szkoły z pozytywnym wynikiem; jeśli uczeń zda egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie a nie ukończy szkoły będzie miał świadectwa (certyfikaty) kwalifikacji, które potwierdził, jednak nie otrzyma dyplomu)	TAK (uczeń otrzyma DYPLOM pod warunkiem zdania egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie i ukończenia szkoły z pozytywnym wynikiem; jeśli uczeń zda egzamin potwierdzający kwalifikację w zawodzie a nie ukończy szkoły będzie miał świadectwo (certyfikat) kwalifikacji, którą potwierdził, jednak nie otrzyma dyplomu)
Możliwość ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe	TAK	TAK	NIE (możliwość ubiegania się o przyjęcie na studia po uzupełnieniu wykształcenia ogólnego i zdaniu egzaminu maturalnego w branżowej szkole II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych)
Uzyskane wykształcenie	średnie	średnie	zasadnicze branżowe
Uzyskany tytuł po skończonej szkole	—	technik	robotnik wykwalifikowany (dla uczniów posiadających status pracownika młodocianego odbywających naukę zawodu u pracodawcy – rzemieślnika jest to egzamin czeladniczy)

*Kształcenie w **branżowej szkole II stopnia** będzie odbywało się w zawodach, dla których przewidziano kształcenie w tym typie szkoły – będą to zawody kształcone na poziomie technika, które posiadają kwalifikację wspólną z zawodem nauczany w branżowej szkole I stopnia. Tym samym **w branżowej szkole II stopnia kształcenie będzie prowadzone wyłącznie w tych zawodach, które stanowią kontynuację kształcenia w branżowej szkole I stopnia**, ponieważ w zawodzie nauczany w branżowej szkole I i II stopnia wyodrębniono wspólną pierwszą kwalifikację. W branżowej szkole II stopnia będzie realizowana jedynie druga kwalifikacja częściowa wyodrębniona w danym zawodzie na poziomie technika.

Oferta dla absolwentów gimnazjów

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W POWIECIE KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKIM

ODDZIAŁ MATEMATYCZNY			ODDZIAŁ MATEMATYCZNY
ODDZIAŁ BIOLOGICZNY			ODDZIAŁ BIOLOGICZNY
ODDZIAŁ JĘZYKOWY	I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	ODDZIAŁ LINGWISTYCZNY
ODDZIAŁ HUMANISTYCZNY			ODDZIAŁ PRAWNICZY
ODDZIAŁ SPORTOWY			

SZKOŁY KSZTAŁCĄCE W ZAWODACH W POWIECIE KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKIM

TECHNIKA

TECHNIK BUDOWNICTWA	TECHNIK FOTOGRAFII I MULTIMEDIÓW	TECHNIK ELEKTRYK	TECHNIK INFORMATYK
TECHNIK EKONOMISTA	TECHNIK HOTELARSTWA	TECHNIK INFORMATYK	TECHNIK MECHANIK
TECHNIK LOGISTYK	TECHNIK REKLAMY	TECHNIK MECHATRONIK	TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
TECHNIK RACHUNKOWOŚCI	TECHNIK SPEDYTOR (W TYM KLASA MUNDUROWA)	TECHNIK URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW ENERGETYKI ODNAWIALNEJ	TECHNIK ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH	TECHNIK TECHNOLOGII CHEMICZNEJ		

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 1

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 3

ZESPÓŁ SZKÓŁ TECHNICZNYCH I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

KLASY WIELOZAWODOWE
I KLASY W ZAWODACH: KUCHARZ, FRYZJER, MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, (W ZALEŻNOŚCI OD NABORU)

ELEKTRYK
ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
MECHATRONIK
OPERATOR OBRABIAREK SKRAWAJĄCYCH

KIEROWCA MECHANIK
MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH

BRANŻOWE

Oferta dla absolwentów szkół podstawowych

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W POWIECIE KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKIM

ODDZIAŁ MATEMATYCZNO-FIZYCZNY ODDZIAŁ BIOLOGICZNO-CHEMICZNY ODDZIAŁ JĘZYKOWO-GEOGRAFICZNY ODDZIAŁ HUMANISTYCZNY ODDZIAŁ MISTRZOSTWA SPORTOWEGO	I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	ODDZIAŁ MATEMATYCZNO-FIZYCZNY ODDZIAŁ BIOLOGICZNO-CHEMICZNY ODDZIAŁ LINGWISTYCZNY ODDZIAŁ PRAWNICZY
---	---------------------------	----------------------------	---

SZKOŁY KSZTAŁCĄCE W ZAWODACH W POWIECIE KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKIM

TECHNIKA

TECHNIK AGROBIZNESU TECHNIK BUDOWNICTWA TECHNIK EKONOMISTA TECHNIK USŁUG FRYZJERSKICH TECHNIK LOGISTYK TECHNIK RACHUNKOWOŚCI TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH	TECHNIK FOTOGRAFII I MULTIMEDIÓW TECHNIK HOTELARSTWA TECHNIK REKLAMY TECHNIK ORGANIZACJI TURYSTYKI TECHNIK SPEDYTOR (W TYM MUNDUROWA) TECHNIK TECHNOLOGII CHEMICZNEJ	TECHNIK AUTOMATYK TECHNIK ELEKTRYK TECHNIK INFORMATYK TECHNIK MECHATRONIK TECHNIK PROGRAMISTA TECHNIK URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW ENERGETYKI ODNAWIALNEJ	TECHNIK INFORMATYK TECHNIK MECHANIK TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH TECHNIK ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
---	--	--	--

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 1

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 3

ZESPÓŁ SZKÓŁ
TECHNICZNYCH I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

KLASY WIELOZAWODOWE I KLASY W ZAWODACH: KUCHARZ, FRYZJER, MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH (W ZALEŻNOŚCI OD NABORU)	PRACOWNIK OBSŁUGI HOTELOWEJ	ELEKTRYK ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH MECHATRONIK OPERATOR OBRABIAREK SKRAWAJĄCYCH	KIEROWCA MECHANIK MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
--	------------------------------------	--	---

BRANŻOWE

